

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 02
Rotel 020101

PROTOKOLL
2020-01-31
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 180
Mål nr T 12462-19

RÄTTEN

Hovrättslagmannen Per Carlson samt hovrättsråden Hanna Carysdotter, referent, och Adrian Engman

FÖREDRAGANDE

Hovrättsfiskalen Per Samuelsson

PROTOKOLLFÖRARE

Referenten

PARTER

Kärande

Republiken Kazakstan
Ministry of Justice
8 Mangilik El Avenue
House of Ministries, 13 Entrance
010000, Nur-Sultan, Left Bank
Kazakstan

Ombud: Advokaterna Alexander Foerster, Fredrik Ringquist, Ludwig Metz och Malin Berggren samt jur. kand. Daniel Piran
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 1711
111 87 Stockholm

Svarande

1. Ascom Group S.A.
75 A. Mateevici Street
Chisinau, MD-2009 Moldavien
2. Anatolie Stati
20 Dragomirna Street
Chisinau, MD-2008, Moldavien
3. Gabriel Stati
1A Ghiocailor Street
Chisinau, MD-2008, Moldavien
4. Terra Raf Trans Traiding Ltd.
Don House, Suite 31
30–38 Main Street, Gibraltar

Dok.Id 1569063

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 00 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 09:00–16:30

Uppgivna ombud för 1–4: Advokaterna Bo G H Nilsson, Therese Isaksson och Ginta Ahrel samt jur. kand. Kristians Goldsteins
Westerberg & Partners Advokatbyrå AB
Box 3101
103 62 Stockholm

SAKEN

Ogiltighet av skiljedom meddelad i Stockholm den 19 december 2013 med rättelse den 17 januari 2014; nu fråga om avvisning av stämningsansökan

Republiken Kazakstan (Kazakstan) har ansökt om stämning med yrkande att hovrätten, i enlighet med 33 § första stycket 1 alternativt 2 lagen (1999:116) om skiljeförfarande (LSF), ska förklara en skiljedom meddelad av Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut i Stockholm den 19 december 2013 (med rättelse den 17 januari 2014) mellan Kazakstan samt Anatolie Stati, Gabriel Stati, Ascom Group S.A. och Terra Raf Trans Traiding Ltd. (skiljedomen) ogiltig. Som rättslig grund för sin talan har Kazakstan anfört att skiljedomen är ogiltig eftersom den innefattar prövning av en fråga som enligt svensk lag inte får avgöras av skiljemän och att det sätt på vilket skiljedomen har tillkommit är uppenbart oförenligt med grunderna för rättsordningen i Sverige.

Fråga har nu uppkommit om stämningsansökan ska avvisas på grund av rättegångshinder (res judicata).

Genom dom den 9 december 2016 i mål nr T 2675-14 ogillade hovrätten en talan förd av Kazakstan mot skiljedomen. Domen har vunnit laga kraft. I målet yrkade Kazakstan, i första hand, att hovrätten skulle förklara skiljedomen ogiltig i dess helhet eller i vart fall i de delar domen avser en s.k. LPG-anläggning och, i andra hand, att hovrätten skulle upphäva skiljedomen i dess helhet eller delvis. Som rättslig grund anförde Kazakstan, såvitt avsåg ogiltighetstalan, att skiljedomen och det sätt på vilket den har tillkommit är uppenbart oförenlig med grunderna för rättsordningen i Sverige, dvs. strider mot ordre public och därför är helt eller delvis ogiltig enligt 33 § första stycket 2 LSF.

Kazakstan och Anatolie Stati m.fl. har yttrat sig.

Efter föredragning fattar hovrätten följande

BESLUT (att meddelas 2020-03-09)

Hovrätten avvisar Republiken Kazakstans stämningsansökan.

Skälen för beslutet

Enligt 17 kap. 11 § första och tredje stycket rättegångsbalken äger dom, sedan tiden för talan utgått, rättskraft såvitt därigenom avgjorts den sak varom talan väckts, och fråga som sålunda avgjorts får inte på nytt upptas till prövning. Rättskraften kan förenklat beskrivas som att den sak som har avgjorts i en dom inte ska prövas igen i en ny rättegång. Om en ny talan väcks avseende samma sak som prövats i process nr 1 ska talan i process nr 2 avvisas på grund av rättegångshinder. Genom rättskraftsreglerna tillgodoses bl.a. den vinnande partens behov av trygghet om att ett slutligt avgörande av en tvist inte ska kunna rubbas genom en ny rättegång. Av paragrafens fjärde stycke följer emellertid att de extraordinära rättsmedlen, däribland resning, bryter igenom rättskraften. Rättskraften är således inte absolut.

Det är en utbredd uppfattning i doktrinen att det är den yrkade rättsföljden som bestämmer rättskraftens omfattning (se bl.a. Ekelöf m.fl., Rättegång III, 8 uppl., s. 140 ff.). Att rättsföljden utgör utgångspunkten vid bedömningen av om en efterföljande talan avser samma sak har även bekräftats av Högsta domstolen i den praxis som utvecklades under 1990-talet (se bl.a. NJA 1999 s. 520 och NJA 1999 s. 656, jfr NJA 1984 s. 783). Det finns enligt hovrätten inga skäl att tillämpa reglerna om rättskraft på annat sätt vid en ogiltighetstalan mot en skiljedom.

Tvärtom talar det faktum att lagstiftaren inte har infört någon tidsbegränsning när det gäller möjligheten att föra en talan om ogiltighet snarast för en strikt tillämpning av rättskraftsreglerna. Till skillnad från vad som vanligen gäller i dispositiva tvistemål p.g.a. klander-, reklimations- eller preskriptionsfrister kan den som vill föra en

ogiltighetstalan mot en skiljedom bida sin tid och företa nödvändig utredning innan ogiltighetstalan väcks. I denna del bör enligt hovrätten också beaktas att en av de grundläggande tankarna bakom LSF är att en tvist i princip ska vara slutligt avgjord i och med skiljedomen.

I det tidigare målet yrkade Kazakstan att hovrätten bl.a. skulle förklara skiljedomen ogiltig i dess helhet. I detta mål yrkar Kazakstan återigen att skiljedomen ska förklaras ogiltig. Den skiljedom som är föremål för ogiltighetstalan är densamma i bägge målen och det är även samma partsställning. Den yrkade rättsföljden i förevarande mål är således identisk med den som yrkades i det tidigare målet och som avgjorts genom en lagakraftvunnen dom. Dessutom framgår det av Kazakstans egna uppgifter att talan grundas på omständigheter som kunde ha åberopats i det tidigare målet.

Vid dessa förhållanden står det enligt hovrätten klart att saken är densamma i bägge målen och att rättegångshinder föreligger. Kazakstans stämningsansökan ska därför avvisas.

Överklagande

Enligt 43 § andra stycket LSF får hovrättens avgörande överklagas bara om rätten anser det vara av vikt för ledningen av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen.

Hovrätten anser att det inte finns skäl att tillåta att avgörandet överklagas.

Hovrättens avgörande får inte överklagas.

Hanna Carysdotter
Protokollet uppvisat/